

Fujimori plana sobre els comicis al Perú

Diumenge, 8 d'abril, Perú celebra eleccions presidencials, amb Alejandro Toledo com a clar favorit. Però tot i les seves bones expectatives, les enquestes auguren que no tindrà prou suport per decidir en primera volta i s'haurà de fer una segona votació. Darrere de Toledo hi ha la conservadora Lourdes Flores, que molts consideren continuadora de la política de Fujimori.

Alejandro Toledo es consolida com el candidat més ben situat en les eleccions presidencials del Perú del diumenge 8 d'abril, malgrat les ofensives de la conservadora Lourdes Flores i el socialdemòcrata Alan García i el joc brut de Vladimiro Montesinos, el sinistre cap dels serveis de seguretat d'Alberto Fujimori, que segueix la campanya des del Japó.

Toledo, el líder de Perú Possible, se n'ha sortit prou bé de la darrera jugada de Montesinos, qui té atemorit mig país amb els seus vídeos, anomenats popularment "vladivídeos". La setmana passada, el setmanari *Caretas* va publicar unes fotos en les quals Toledo apareixia ebri, acompanyat d'unes senyoretes amb poca roba.

La direcció de la publicació, que no s'ha distingit fins ara per buscar l'escàndol, va argumentar que calia publicar-les pel seu interès. El candidat, lògicament empenyat, va assegurar que les fotos s'havien pres després que els serveis de seguretat el segrestaren i el drogaren, un fet que va denunciar en el seu moment.

Les fotos i el cas de la suposada filla fora del matrimoni, que també ocupa espais importants a la premsa i televisió, recorden la campanya de fa un any, quan Toledo amenaçava el president

Manifestació a Lima contra Fujimori el passat 23 de març del 2000, poc abans de celebrar-se les darreres eleccions presidencials peruanes.

Fujimori, que es presentava a la segona reelecció. Aleshores, la premsa *chicha* (sensacionalista) el denigrava quotidianament, retraient-li el seu origen camperol i indígena, en un país en el qual la meitat de la població és indígena i viu al camp.

A Toledo se li va dir de tot: des que era un barrantxo fins que estava dominat per la seva dona, la belga Eliane Karp, i que aquesta li feia banyes de forma compulsiva.

Encara que Toledo no ha aconseguit aixecar l'entusiasme de fa un any, quan

Alejandro Toledo és el candidat més ben situat. Ha hagut de lluitar molt contra la premsa sensacionalista, que ha publicat nombroses calúmnies sobre el candidat de Perú Possible.

Les misèries de la premsa 'chicha'

En els mesos previs a les eleccions d'abril de l'any passat, la premsa groga peruana, anomenada *chicha*, va desencadenar una virulenta campanya contra els candidats que podien fer ombra al president Alberto Fujimori. A canvi dels diners lliurats pel Servei d'Intel·ligència Nacional (SIN), que dirigia l'odiat Vladimiro Montesinos, els diaris no dubtaven a calumniar l'alcalde de Lima, Alberto Andrade, i Alejandro Toledo, el líder de Perú Possible. Els atacs, grollers i de mal gust, es van accentuar quan s'acostava la data de la consulta i Toledo es consolidava com el recanvi d'un Fujimori que semblava un cadàver polític.

El cas de la premsa *chicha* està en els tribunals, que han ordenat la detenció del publicista Augusto Bresani i del seu fill Jean Carlo. "Se sap que Bresani rebia setmanalment 100.000 dòlars per pagar els directius dels diaris *chicha*", va assegurar el procurador José Ugaz. "Pagat pel SIN, Bresani difamava, mentia i enganyava a través d'aquests mitjans", va afegir Andrade, que va haver d'abandonar la carrera presidencial, exhaust perquè la premsa sensacionalista li dedicava cada dia les portades amb històries rocambolesques, sobretot de faldilles.

Alguns dels periodistes van denunciar posteriorment la vinculació de les publicacions en les quals treballaven amb el servei d'espionatge. Els del diari *El Chato* van assegurar que les portades les feia el SIN de Montesinos, que pagava 5.000 dòlars per cadascuna. Després, els redactors s'havien d'inventar el text per justificar la notícia que obria el diari.

L'Institut de Premsa i Societat va arribar a la mateixa conclusió en estudiar els titulars de les portades, "que semblaven fetes per militars". Transparència, una altra associació de defensa de la llibertat de premsa, va donar xifres: en els primers deu mesos de 1999 el diari *El Chino* va rebre 420.000 dòlars del servei d'intel·ligència. *Todo Sport* en va rebre 191.000. A. C.

es convertí en l'única alternativa al corrupte Fujimori, sí que manté la popularitat i conserva la imatge d'home íntegre, de parlar franc, i que amb esforç ha passat d'un poblet dels Andes a doctorar-se en economia en una de les millors universitats nord-americanes, la californiana Stanford.

Les enquestes divulgades una setmana abans de la consulta coincidien a dir que Toledo guanyaria la primera volta. L'empresa demoscòpica Datum donava a Toledo el 40% dels vots i a Flores el 26%. Alan García, el president que va arruïnar el país (1985-1990), aconseguia un sorprenent 19%, mentre que Fernando Olivera, del Front Independent Moralitzador, n'obtenia l'11%.

La segona volta. "Està clar que hi haurà una segona volta", va declarar el president de Datum, l'espanyol Manuel Torrado. "La guerra bruta ha aconseguit que s'esvaeixin les poques possibilitats de Toledo de guanyar en la primera volta", diu Torrado.

Apoyo, una consultoria amb prestigi, també va predir la celebració d'una segona volta, en la qual s'enfrontarien Toledo i García.

En els mítings, el candidat de Perú Possible va repetir que la primera prioritat és la lluita contra la pobresa, que afecta més d'un terç de la població. La seva recepta és l'ajut a l'agroindústria i al turisme, tot mantenint el rigor pressupostari aplicat per Fujimori en el primer mandat (1990-1995). En el pla social, Toledo va prometre un augment de sou dels mestres i importants obres d'infraestructura a l'Amazònia, una regió abandonada a la seva sort.

Toledo no ha oblidat la candidata de la Unió Nacional, Lourdes Flores Nano, que en pocs mesos ha aconseguit remuntar en les enquestes, fins acostar-se-li perillosament. Per això l'aspirant de Perú Possible va incidir en els mítings en el punt més feble de Flores: els lligams amb una dreta tradicional que es va entendre prou bé amb Fujimori malgrat l'autocop de 1992, quan va ser dissolt el Parlament. "Cal rebutjar el fujimorisme continuista", va proclamar en el míting de Tarapoto, en referència a la candidata de la Unió Nacional.

Ben protegida per la dreta, en especial per la democràcia cristiana de la qual forma part, Flores va fer campanya per tot el país, fins i tot pels suburbis més miserables. "El meu compromís és la meua paraula", va proclamar a Cusco. Quin és el seu compromís?

L'ideari de Flores. El programa de Flores inclou deu punts, i destaca per les preocupacions socials: lluita contra la corrupció, combat de l'atur, un ensenyament de qualitat i l'extensió dels menjadors populars. Un programa simple, d'influència democristiana, que atreu àmplies capes de la població, com ho proven les enquestes. Admiradora de Margaret Thatcher i profundament conservadora, Flores va fer carrera en el Partit Popular Cristià, una petita formació que mai no ha arribat a la presidència. Va ser congressista en les eleccions del 1990, les mateixes en què Fujimori va derrotar l'escriptor Mario Vargas Llosa, un càrrec que va repetir en l'Assemblea Constituent del 1992, formada després de l'autocop.

Amb reputació de treballadora i incorruptible, un bé escàs en el Perú corromput per cinc anys de García i deu de Fujimori, Flores capta l'interès de les dones, malgrat un discurs que es pot qualificar de poc sensible al feminisme. L'entorn li és poc favorable: l'envolten els dirigents dels partits tradicionals conservadors, que es van distingir per la mala gestió quan van ser en el poder, i un pare malcarat i imprudent. "Toledo és un auquènid de Harvard", va dir César Flores. La frase va provocar les iras d'organitzacions cíviqües, que van organitzar una marxa a la plaça de San Martín, per protestar per un qualificatiu tan racista com inoportú.

García, de nou. El tercer candidat, Alan García, pot donar la sorpresa. Com en els vells temps, ha recuperat el discurs populista, de cabdill llatino-americà. "No és possible que existeixi tanta injustícia en l'agricultura, amb els mestres, amb les mares que treballen en els menjadors populars", va dir García a Tarapoto.

Les declaracions socials xocaven als analistes, que recorden que durant els

Els sondeigs situen l'expresident del Perú, Alan García, en tercera posició.

cinc anys de gestió de García el país es va empobrir a causa d'una política econòmica que va provocar una inflació galopant (més del 1.000% anual). La corrupció va facilitar l'enriquiment de membres del partit de García, en especial mitjançant les comissions rebudes en la construcció del metro de Lima. Quan va deixar la presidència, el 1990, García es va haver d'exiliar a Colòmbia perquè altrament hagués acabat a la presó.

La mala gestió de la seva presidència i les acusacions de rebre diners de Montesinos poden robar-li més vots dels que guanya amb un discurs que sembla agradar en els sectors més desfavorits i en la zona de Trujillo, on va néixer el brillant Víctor Haya de la Torre, fundador de l'Aliança Popular Revolucionària Americana (APRA), el partit de García.

Antoni Castel

EDITORIAL METEORA

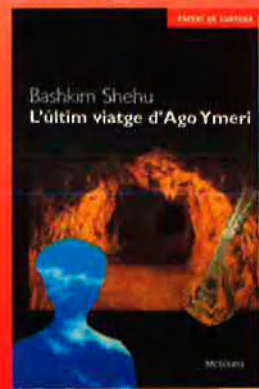
Emilio Garrido
Enlloc

Montserrat Castillo
Lola Anglada
o la creació del paradís propi

Gloria Montero
Villa Marini

Bashkim Shehu
L'últim viatge d'Ago Ymeri

Editorial
Metéora